

[Holstein.]

mæssigt behandles paa en lempeligere Maade end de, der har lidt Jord". Saa vidt jeg ved, har den højtærede Landbrugsminister en Landejendom paa ca. 30 Tdr. Land, og hvis jeg ikke husker fejl, var der en Diskussion her i Salen for en halv Snes Aar siden, i 1920—21, under hvilken den højtærede Landbrugsminister udtalte som sin Erfaring gennem en Snes Aar, at Husmandsbrugene i beklagelig høj Grad enten var solgt til alt for høje Priser til mindre bemidlede eller var solgt til smaa Kapitalister, som han udtrykte sig, eller, sagde han, hvad der er det allerværste, nedlagt eller sammenlagt med andre Landejendomme. Naa, saa var der et æret Medlem, en Husmand fra hans Hjemegn, som oplyste, at den højtærede Landbrugsminister selv havde nedlagt et Husmandsbrug og inddraget det i sin Landejendom. Den højtærede Landbrugsminister svarede her til, at det havde han ganske vist gjort, men saa længe Loven ikke forbød ham at gøre det — og det var først i 1925, vi fik den endelige Lov om Landbrugsejendomme, som forbød ham at gøre det —, saa længe vilde han ikke tage i Betænkning at nedlægge, skønt han fandt, det socialt set var det allerværste, der kunde ske. Jeg skal dertil kun bemærke, at det er en fuldkommen privat-kapitalistisk, individualistisk Betragtning, der har ledet den højtærede socialdemokratiske Landbrugsminister til at nedlægge det Brug, for hvis han havde været en ægte Socialist, som kun havde ladet sig lede af sin fintmærkende sociale Forstaaelse og sociale Ansvarsbevidsthed, vilde han selvfølgelig ikke have nedlagt det Brug, selv om Loven ikke var til Hinder for at gøre det. Det er jo kun Kapitalister og Individualister, som begaar noget socialt forkasteligt, saa længe Loven ikke positivt forbyder det, men det plejer gode Socialdemokrater ikke at gøre, maa man da antage. Men den højtærede Landbrugsminister kom, som sagt, for Skade at gøre det, da det gjaldt hans egen Landbrugsejendom, og det daværende Medlem Hr. Jensen-Flø maatte derfor konstatere med et Citat af Apostelen Paulus, at det gode, som Landbrugsministeren vilde, det gjorde han ikke, men det onde, som han ikke vilde, det gjorde han, og naar sligt kan hænde for en Apostel, er det maaske ogsaa tilgiveligt, at det hænder for en Socialdemokrat. Jeg vil blot fremhæve, at det var udelukkende privatkapitalistiske Interesser og Synsmaader, som ledede ham til at bære sig ad, som

han gjorde. Men han er saa lykkeligt stillet, at han er i Salveten, hans Ejendom er under de 40 ha og kan altsaa ikke rammes af hans egen Ekspropriationslov. Jeg vil dog gøre ham opmærksom paa, da han mener, at man ikke skal have mere end lige det nødvendige til, at man selv kan klare det, at det staar den højtærede Landbrugsminister frit for endnu at oprette et Statshusmandsbrug paa 10 Tdr. Land af hans 30 Tdr. Land. Det staar ham frit for; jeg haaber ogsaa, at han nu, naar han lægger et saadant Lovforslag paa Tingets Bord, vil vise sin Uegennytte og sociale Ansvarsbevidsthed sammenlignet med de Kapitalister, dette Lovforslag er rettet imod, og jeg maa maaske yderligere overfor den højtærede Minister fremhæve, at Oprettelsen af dette Brug vil lettes meget, og det vil skaffe betydeligt bedre Kaar for den, der skal have det, hvis den højtærede Landbrugsminister vil afstaa det, ikke til det, han for et Øjeblik siden kaldte Spekulationsprisen, men f. Eks. til noget, som ligger mellem Handelsprisen og Jordprisen. Jeg tror, der saaledes kan oprettes det, der kaldes et lille lykkeligt Hjem paa Landet med en fri Mand paa egen fri Jord uden den store Prioritering, som er en Følge af de for den højtærede Landbrugsminister saa forhadte gamle Statshusmandslove.

Jeg synes, at den højtærede Landbrugsminister saa meget mere burde gøre det, som den højtærede Minister, da jeg for et Aars Tid siden gjorde mig vil Talsmand for, at Husmandsbrugene, som faar Støtte af Staten, hellere burde være dobbelt saa store, som de er, hellere være paa 20 Tdr. Land eller lidt større, mellem 20 og 30 Tdr. Land, fordi dette kan en dygtig, hurtig Landarbejder med en rask Kone og halv-voksne Børn overkomme alene, dertil svarede, at det kunde han paa ingen Maade gaa med til. Thi den højtærede Landbrugsminister har nu svaret mig paa min Bemærkning om, at Statshusmanden paa de 10 Tdr. Land havde længere Arbejdstid, end Landarbejderne paa Herregaardene har, uden at blive lønnet for det, og for nylig sagde den højtærede Landbrugsminister, at Statshusmandens Arbejdstid var snarere mindre; det var 6 Timer daglig gennemsnitlig, den højtærede Landbrugsminister regnede med. Naar Statshusmanden altsaa ikke har mere at bestille paa Husmandsbruket paa 10 Tdr. Land, synes jeg hellere, vi skulde gaa over til den Reform, jeg har anbefalet, at lave færre Husmandsbrug, og saa lave dem paa 20 Tdr. Land; derved